

Nota de prensa del obispado de Lleida

Ante la situación creada por la decisión del Sr. Juez de Barbastro respecto a la devolución de las 111 obras de arte que están depositadas en el Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal, y reclamadas por el obispado de Barbastro-Monzón en nombre de las parroquias de procedencia, este obispado quiere manifestar los siguientes puntos a los diocesanos y a la opinión pública en general. Lo hace tras la nota del Consorci que se hizo pública ayer mismo y que comparte pero sintiéndose obligado a resumir y a justificar la historia de este complejo litigio aportando claridad y, al menos, su propia versión de lo acontecido hasta hoy.

1.- La actual diócesis de Lleida, que se remonta al siglo XIII con distintas vicisitudes históricas y con documentación escrita desde el siglo V, sufrió la última segregación de su territorio por Decreto de la Congregación para los Obispos en los años 1995 y 1998. Esta segregación consistió en asignar las parroquias situadas en la provincia de Huesca a la nueva diócesis de Barbastro-Monzón. El territorio de nuestra diócesis quedaba circunscrito a las parroquias de la provincia de Lleida.

2. Como consecuencia de esa nueva composición territorial, el nuevo obispado reclama las obras de arte religioso que pertenecían a aquellas parroquias y que se encontraban en el museo diocesano, situado en Lleida, sede del obispo y pastor legítimo (desde los últimos 700 años) de las parroquias de las dos provincias civiles actuales.

3.- Las referidas obras provienen de la diligencia y el interés del obispo de Lleida, Mons. Josep Messeguer (1890-1905) quien, siguiendo orientaciones pontificias, trata de lograr una doble finalidad: evitar la desaparición o el expolio de obras religiosas de las parroquias y erigir un museo para contribuir a la formación artística, cultural y religiosa de los futuros sacerdotes. Siempre actuó de una forma transparente en su propia diócesis con los sacerdotes; con todos ellos procedió sin engaños, siempre con claridad utilizando los mecanismos de permutes, donativos o compraventas. Nunca pretendió desproveer de sus bienes a las parroquias sino salvaguardarlos. Se puede afirmar que, sin ese cuidado episcopal, muchas obras hubieran desaparecido.

4.- Las resoluciones vaticanas ordenaron, tras años de trámites, que las mencionadas obras debían volver a su origen. Estaban ya depositadas en un recién creado museo con la participación de las distintas administraciones civiles: Generalitat de Catalunya, Diputación Provincial, Ayuntamiento de Lleida, Consell Comarcal y obispado de Lleida. La figura jurídica utilizada fue la de un Consorcio del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal. Allí se adscribieron todas las obras del anterior museo diocesano.

5.- Durante varios años se discutió la propiedad o el depósito de las obras. Las resoluciones administrativas de la Congregación y de la Signatura Apostólica favorecieron la postura de la nueva diócesis de Barbastro-Monzón. Nuestra diócesis presentó argumentos y documentación que no fueron atendidos.

6.- Ha habido muchos intentos de negociación entre ambas instituciones pero sin éxito. Por otra parte nunca se pudo llevar a cabo, por distintos motivos, la ejecución de las resoluciones. Digamos que se actuaba siempre en el ámbito de la administración eclesiástica.

7.- En un momento determinado el obispado de Barbastro-Monzón abandona la vía de la justicia eclesiástica e interpuso en la justicia civil una demanda en contra del Consorci y del

Bisbat
de
Lleida

obispado de Lleida. No se produjo conciliación previa y en el juicio que se celebra en Primera Instancia en Barbastro el día 16 de mayo de 2019, se falla a favor de las tesis de Barbastro-Monzón.

8.- Ante el fallo judicial el Consorcio y el Obispado promueven sendos recursos ante la Audiencia Provincial de Huesca. Al mismo tiempo que se interpone un conflicto de competencias ante el Tribunal Supremo promovido por la Generalitat de Catalunya. Este Tribunal determina la competencia del mencionado juez de Primera Instancia quien, a petición del obispado de Barbastro-Monzón, resuelve que los bienes vuelvan “como ejecución provisional” a su antigua procedencia dando un plazo de tiempo (hasta el 15 de febrero de 2021) para su ejecución. En los últimos días, antes de expirar ese plazo y no teniendo nuevas informaciones (se mantenía el plazo) ante el temor de prolongar indefinidamente el conflicto y con el fin de acabar con los consiguientes dificultades, este obispado dirige una carta (8.2.2021) a la Presidenta del Consorcio, a su vez Consellera de Cultura de la Generalitat de Cataluña, en la que solicita más información y le ofrece su ayuda para colaborar en el cumplimiento de la orden dictada por el Sr. Juez. Esta carta es aportada un día después al juzgado de Barbastro, dado que el auto ordenando el traslado obligaba solidariamente al Obispado y al Consorcio.

9.- Este obispado ha dedicado muchos esfuerzos y recursos materiales y humanos durante muchos años con el fin de mantener y restaurar el rico patrimonio religioso que han legado las generaciones anteriores. Agradece la tarea de sacerdotes y laicos empeñados en conservar bienes y tradiciones sin importar el lugar geográfico en el que estaban situadas las distintas parroquias. Y en los últimos años ha trabajado con profesionalidad y constancia en defender lo que consideraba justo patrimonio de la misma diócesis. En estos momentos la justicia civil habla y toma unas decisiones de obligado cumplimiento que este obispado acata, reservándose la posibilidad de ulteriores recursos.

10.- Por último afirmar que este obispado ha actuado siempre de buena fe, utilizando los recursos legales a su alcance, sin ofensas hacia nadie, negociando y dialogando sobre fórmulas aceptables por ambas partes, como lo han hecho los obispos anteriores. Si no se consiguió más hasta la fecha no fue por un ánimo de desobediencia o rebeldía, sino por sentirse poseedor de razón en este litigio. Así lo aceptaron los diversos órganos colegiados de la diócesis en las consultas pertinentes. También, y así lo ha manifestado en varias ocasiones, tiene que obedecer las órdenes del juez, aunque sean de ejecución provisional.

Lleida, 16 de febrero de 2021

Para más información:

Departamento de Comunicación del Obispado de Lleida. 619 09 65 86.

Nota de premsa del Bisbat de Lleida

Davant la situació creada per la decisió del Sr. Jutge de Barbastre respecte a la devolució de les 111 obres d'art que estan dipositades al Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal, i reclamades pel Bisbat de Barbastre-Montsó en nom de les parròquies de procedència, aquest Bisbat vol manifestar el següent als diocesans i a l'opinió pública en general.

Ho fa després de la nota del Consorci que es va fer pública ahir mateix i que comparteix, però que se sent obligat a resumir i a justificar la història d'aquest complex litigi aportant claredat i, almenys, la seva pròpia versió d'allò ocorregut fins avui.

1. La diòcesi de Lleida, que es remunta al segle XIII, amb diferents vicissituds històriques i amb documentació escrita des del segle V, va patir la darrera segregació del seu territori per Decret de la Congregació pels Bisbes als anys 1995 i 1998. Aquesta segregació va consistir a assignar les parròquies situades a la província d'Osca a la nova diòcesi de Barbastre-Montsó. El territori de la nostra diòcesi quedava circumscrit a les parròquies de la província de Lleida.

2. A conseqüència d'aquesta nova composició territorial, el nou Bisbat reclama les obres d'art que pertanyien a aquelles parròquies i que es trobaven al museu diocesà, situat a Lleida, seu del Bisbe i pastor legítim (des dels darrers set-cents anys) de les parròquies de les dues províncies civils actuals.

3. Les referides obres provenen de la diligència i l'interès del Bisbe de Lleida, Mons. Josep Messeguer (1890-1905) qui, seguint orientacions pontifícies, tracta d'assolir una doble finalitat: evitar la desaparició o l'espoli d'obres religioses de les parròquies i erigir un museu per contribuir a la formació artística, cultural i religiosa dels futurs sacerdots. Sempre va actuar d'una manera transparent a la seva pròpia diòcesi amb els sacerdots amb tots ells va procedir sense enganys, sempre amb claredat utilitzant els mecanismes de permutes, donatius o compravendes. Mai va pretendre desproveir dels seus béns a les parròquies sinó salvaguardar-los. Es podria afirmar que, sense aquesta cura episcopal, moltes obres haurien desaparegut.

4. Les resolucions vaticanes van ordenar, després d'anys de tràmits, que les citades obres havien de tornar al seu origen. Estaven dipositades en un recentment creat museu amb la participació de les diferents administracions civils: Generalitat de Catalunya, Diputació Provincial, Ajuntament de Lleida, Consell Comarcal i Bisbat de Lleida. La figura jurídica utilitzada va ser la d'un consorci del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal. Allí es va adscriure totes les obres de l'anterior museu diocesà.

5. Durant diversos anys es va discutir la propietat o el dipòsit de les obres. Les resolucions administratives de la Congregació i de la Signatura Apostòlica van afavorir la postura de la nova diòcesi de Barbastre-Montsó. La nostra diòcesi va presentar arguments i documentació que no van ser atesos.

6. Hi ha hagut diversos intents de negociació entre ambdues institucions però sense èxit. Per altra part mai es va poder dur a terme, per diferents motius, l'execució de les resolucions. Diguem que s'actuava sempre en l'àmbit de l'administració eclesiàstica.

7. En un moment determinat el Bisbat de Barbastre-Montsó abandona la via eclesial i interposa a la justícia civil una demanda en contra del Consorci i del Bisbat de Lleida. No es va

prodir conciliació prèvia i al judici que se celebra a Primera Instància a Barbastre el dia 16 de maig de 2019, es dicta sentència a favor de la tesi de Barbastre.

8. Davant la resolució judicial el Consorci i el Bisbat promouen sengles recursos davant l'Audiència Provincial d'Osca. Al mateix temps que s'interposa un conflicte de competències davant el Tribunal Suprem promogut per la Generalitat de Catalunya. Aquest Tribunal determina la competència de l'esmentat jutge de Primera Instància qui, a petició del bisbat de Barbastre-Montsó, resol que els béns tornin "com a execució provisional" a la seva antiga procedència donant un termini de temps (fins al 15 de febrer de 2021) per a la seva execució. En els últims dies, abans d'expirar aquest termini i no tenint noves informacions, davant el temor de prolongar indefinidament el conflicte i amb la finalitat d'acabar amb els consegüents dificultats, aquest bisbat dirigeix una carta (9.2.2021) a la presidenta del Consorci, al seu torn consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en la qual sol·licita més informació i li ofereix la seva ajuda per a col·laborar en el compliment de l'ordre dictada pel Sr. Jutge. Aquesta carta és aportada un dia després al jutjat de Barbastre, atès que l'acte ordenant el trasllat obligava solidàriament al Bisbat i al Consorci.

9. Aquest bisbat ha dedicat molts esforços i recursos materials i humans durant molts anys amb la finalitat de mantenir i restaurar el ric patrimoni religiós que han llegat les generacions anteriors. Agraeix la tasca de sacerdots i laics obstinats a conservar béns i tradicions sense importar el lloc geogràfic en el qual estaven situades les diferents parròquies. I en els últims anys ha treballat amb professionalitat i constància a defensar el que considerava just patrimoni de la mateixa diòcesi. En aquests moments la justícia civil parla i pren unes decisions d'obligat compliment que aquest bisbat acata, reservant-se la possibilitat d'ulteriors recursos.

10. Per últim s'ha d'affirmar que aquest Bisbat ha actuat sempre de bona fe, utilitzant els recursos legals al seu abast, sense ofenses a ningú, negociant i dialogant sobre fòrmules acceptables per ambdues parts, com ho han fet els bisbes anteriors. Si no es va aconseguir més fins avui no va ser per un ànim de desobediència o rebel·lia, sinó per sentir-se posseïdor de raó en aquest litigi. Així ho acceptaren els diversos òrgans col·legiats de la diòcesi en les consultes pertinents. També, i així ho ha manifestat en diverses ocasions, ha d'obeir les ordres del jutge, encara que siguin d'execució provisional.

Lleida, 16 de febrer de 2021.

Per a més informació :

Departament de Comunicació del Bisbat de Lleida. Tlf : 619 09 65 86.